

ПРИВІТАННЯ УЧАСНИКАМ КОНФЕРЕНЦІЇ

Ми зібралися тут, щоб проаналізувати причини і наслідки страшного голодомору, який був злочином проти людини і людяності з боку тоталітарного режиму. Голодомор, який забрав мільйони людських життів, вічно нагадуватиме нам про те, що мусимо все робити для того, щоб більше чогось подібного ні в Україні, ні в світі не повторилось.

У тому зв'язку великі завдання є перед наукою. Вчені — історики, юристи, економісти — повинні всебічно вивчити причини, організацію і наслідки голодомору 1932—1933 рр., дати йому об'єктивну і повну оцінку, розглянути наслідки в управлінському державотворчому процесі. Формування на цій основі історичної пам'яті — одна із фундаментальних засад української науки, що покликана моделювати українську перспективу. Без знання минулого не можна розбудувати майбутнього.

Із цього знання випливає, що найнадійніший оберіг нації для виведення її із зони ризиків, що можуть мати трагічні наслідки, — це невпинна, широкомасштабна, конструктивна щоденна праця усіх верств суспільства, кожного громадянина України. Всі ми, і передусім українська наукова еліта, повинні бути пройняті почуттям відповідальності за долю нашої країни, її народу. Особливо це потрібно тепер, у період глобалізації та великих політичних збурень.

Найнадійнішим гарантом того, що трагедії минулого не повторяться в Україні, є зміцнення власної держави, розбудова динамічної та високоефективної економіки. Саме вона є запорукою нашої безпеки, гідного входження у світове співтовариство.

Власне у такому напрямі розробляється соціально-економічна політика держави, моделюється розвиток регіонів, як це засвідчив і прем'єр-міністр України Віктор Янукович, перебуваючи на Львівщині. Всі верстви суспільства, всі наукові і політичні сили повинні зосередитися на втіленні у конкретні справи національної ідеї, української національної мрії — розбудови міцної, добробутної, демократичної української держави, призначення якої бути гарантом безпеки нації.

Повинен визнати, що саме у цьому напрямі ведеться робота науковців Західного наукового центру НАН України, Інституту регіональних досліджень, який я очолюю. Враховуючи наведене, бажаю учасникам Всеукраїнської наукової конференції плідних дискусій і, найголовніше, вироблення конструктивних пропозицій щодо проведення ефективної соціально-економічної політики української держави.

Шановні учасники Всеукраїнської наукової конференції, присвяченої 70-річчю вшанування пам'яті жертв голодомору 1932—1933 рр.!

Я маю честь сердечно Вас привітати від Західного наукового центру НАН України і МОН України та побажати плідних наукових виступів з приводу окреслених тут трагічних подій, які десятиліттями замовчувались тоталітарним режимом — винуватцем українського голодомору.

Голодомор 1932—1933 рр. вічно нагадуватиме нам і прийдешнім поколінням про те, яким страшним і жорстоким був московсько-імперський режим щодо українського народу, мільйонні втрати якого були наслідком антилюдських репресій. Штучно створений голодомор був спрямований проти українських селян, які століттями вирощували хліб і годували інші народи. Ще у V ст. до н. е. грецький історик Геродот визначав, що хлібороби Подніпров'я вирощують пшеницю на експорт, що вони першими культивували коноплі.

Із зарубіжних джерел довідуємося, що в XVIII-XIX ст. хліб з українського зерна випікали в європейських країнах, зокрема у Франції та Італії. На початку XX ст. українські губернії продукували 21 % світового експорту зерна. Тоді ж український плуг розорав чорноземи від Дніпра до Далекого Сходу, а також прерії Канади, США і Латинської Америки. Здавалось би, за це український селянин заслужив всенародної вдячності, але замість того його покарали голодом. Звичайно дослідники цієї трагедії ще вкажуть на конкретних організаторів голодомору, з належною повнотою і об'єктивністю оцінять його наслідки. До цього спричиниться і ця конференція.

Однак, якими би не були подальші наукові здобутки у вивченні голодомору у 1932—1933 рр. вже нині, на основі наявних джерел і досліджень, можна зробити певні висновки, визначити напрямки і пріоритети державної політики, які би служили запобіжними заходами для того, щоб в Україні ніколи не повторилися трагедії, які відбулися 70 років тому. Головним стрижнем цих заходів повинно бути зміцнення Української держави на основі розвитку всіх її підсистем, зокрема, економічної. Створення динамічної, високоефективної національної економіки служить основою всебічної безпеки для населення. Особливо це важливо, якщо врахувати фактор глобалізації, наступ якої відбувається щораз настирливіше.

Щоб Україна знайшла належне місце в глобалізаційному процесі, вона повинна мати передусім високорозвинуту економіку. Цього можна досягти, надавши економіці інноваційного характеру. Останнє, своєю чергою, залежить від розвитку науки і впровадження її результатів у практику.

Зважаючи на передумову, українські вчені, зокрема Західного наукового центру НАН України, плідно працюють в галузі розробки нових технологій, тому що тільки на їх основі можна надати виробництву інноваційного характеру. Нові технології стосуються не тільки створення матеріальних продуктів, але і управлінської сфери, що тісно пов'язується з розвитком економічної науки.

Потрібно відзначити, що на сучасному етапі економічна наука належить до пріоритетних напрямків наукового знання, її потенціал необхідно використати в повному обсязі з метою зміцнення економічної безпеки України.

Одним із напрямків цієї безпеки є проведення ефективної регіональної соціальної економічної політики, одним із завдань якої є підвищення значення регіонів у розвитку національної економіки, державотворчому процесі та консолідації нації. Це фундаментальні засади, враховуючи які потрібно протистояти негативним наслідкам глобалізації та успішно реалізувати українську мрію — створити добробут для народу і для кожної людини в Українській державі.

Думати глобально, діяти локально — такий девіз сьогодення, яке вимагає активної дії на основі єдності сили, бо тільки у невпинному творчому пошуку, зігрітому національною ідеєю, можна сягнути вершин економічного розвитку і соціального добробуту.

М. Долішній

Голова Західного наукового центру
НАН України і МОН України,
академік НАН України